

NOTĂ INFORMATIVĂ
cu privire la activitățile realizate de către Consiliile Raionale
pentru Protecția Drepturilor Copilului
pe parcursul anului 2018

Chișinău 2019

Introducere

Prezenta notă a fost elaborată cu scopul de a evalua activitatea Consiliilor Raionale/Municipale pentru Protecția Drepturilor Copilului (CR/MPDC). CR/MPDC sunt structuri ale administrației publice locale care asigură elaborarea și implementarea politicilor de stat în domeniul protecției drepturilor copilului, coordonarea și participarea structurilor locale cu atribuții privind domeniul respectiv.

Documentul include informații colectate și generalizate de către Direcția Secretariate Permanente a Cancelariei de Stat. Prin urmare, conform indicației nr.24-04-488 din 25 ianuarie 2019, 34 dintre cele 35 de Consilii Raionale/Municipale pentru Protecția Drepturilor Copilului, au remis următoarele informații:

1. Raportul privind activitatea Consiliilor Raionale/Municipale pentru Protecția Drepturilor Copilului (CR/MPDC) în anul 2018;
2. Planul de activitate a CR/MPDC pentru anul 2019;
3. Informația actualizată privind componența CR/MPDC;
4. Informația actualizată privind serviciile disponibile pentru copii și tineret din unitățile administrativ teritoriale.

Nu a prezentat informația solicitată autoritățile UTA Găgăuzia, iar datele prezentate de APL Leova au fost incomplete, incluzând doar copia Planului de activitate a CR/MPDC pentru anul 2019.

1. Raportul privind activitatea Consiliilor Raionale/Municipale pentru Protecția Drepturilor Copilului în anul 2018

Conform prevederilor HG409/1998, trimestrial sunt planificate ședințele CR/MPDC. Totodată, urmare a analizei informațiilor prezentate pe parcursul perioadei de referință, CR/MPDC s-au întrunit în ședințe de lucru, după cum urmează:

Nr. ședințelor	CR/MPDC
2 ședințe	Edineț, Ungheni
3 ședințe	Cantemir, Cimișlia, Dubăsari, Fălești, Ialoveni, Nisporeni, Rezina, Taraclia
4 ședințe	Anenii Noi, Basarabeasca, Briceni, Cahul, Călărași, Căușeni, Criuleni, Dondușeni, Drochia, Florești, Glodeni, Hîncești, Rîșcani, Singerei, Șoldănești, Soroca, Ștefan Vodă, Strășeni
5 ședințe	Telenești
6 ședințe	Ocnîța, Orhei

De regulă, CR/MPDC se întrunesc trimestrial în ședințe ordinare, iar în caz de necesitate, în ședințe extraordinare. Conform raportului de activitate pentru anul 2018, CR/MPDC au realizat următoarele activități:

- au elaborat programe locale și planuri de acțiuni privind protecția drepturilor copilului și a familiei;
- au coordonat și monitorizat activitățile structurilor locale prin efectuarea vizitelor, intervențiilor de lucru în vederea susținerii copilului și familiei;
- au evaluat condițiile de dezvoltare și educație a copiilor și adolescenților în instituțiile medicale, de îngrijire, învățământ și tabere de odihnă, în scopul prevenirii și evitării situațiilor de risc;
- au monitorizat serviciile acordate copilului și familiei de către comunitate și structurile publice pentru protecție, dezvoltare și educație;
- au examinat și soluționat cazurilor de încălcare a drepturilor copilului de către persoanele fizice și juridice;
- au organizat activități de informare a comunității privind drepturile copilului, ce contribuie la îmbunătățirea nivelului de trai și siguranță a copilului, precum și activități distractive pentru copii.

Întru exercitarea atribuțiilor sale, Consiliile Raionale/Municipale pentru Protecția Drepturilor Copilului au efectuat numeroase deplasări și vizite de lucru în perioada de referință, îndeosebi în raionul Cantemir (25 vizite) și raionul Cimișlia (7 vizite). Detalii privind numărul și locul vizitelor de lucru efectuate în teritoriu sunt prezentate în Tabelul 1.

Tabelul 1

CR/MPDC	Nr. de vizite	Localitățile
Cantemir	25	Lărguța, Plopi, Sadic, Cîrpești, Gotești, Cania, Lingura, Ciobalaccia, Haragiș, Baimaclia, Enichioi, Vișniovca, Țiganca,

		Cișla, Capaclia, Șamalia, Cociulia, Pleșeni, Tartaul, Chioselia, Conștangalia, Porumbesti, Stoianovca, Cantemir, Cîietu
Cimișlia	7	Cimișlia (3 ședințe), Gradiște (4 ședințe)
Fălești	6	Călinești, Năvîrneț, Catranic, Răuțel, Pîrlita, Hiliuți
Glodeni	6	Sturzovca, Iabloana, Balatina (2 ședințe), Glodeni (2 ședințe)
Șoldănești	6	Cotiușenii Mici, Drăgănești, Sîngerei Noi, Bilicenii Noi, Bilicenii Vechi, Coșcodeni
Ocnîța	3	Hădărăuți, Clocușna, Bîrnova
Soroca	3	Visoca, Baxani, Parcani
Cahul	2	Manta, Colibași
Telenești	2	Sărătenii-Vechi, Chiștelnița
Dondușeni	1	Scăieni
Criuleni		Taberele de odihna din raion

O atenție deosebită a fost acordată organizării activităților cultural-artistice cu valoare educativă. Antrenarea comunității la participarea în asemenea activități asigură diseminarea informației relevante, sporește implicarea în rândul cetățenilor și previn situațiile de risc.

În anul 2018, raioanele Soroca, Fălești și Ungheni au manifestat un grad înalt de activism privind organizarea evenimentelor și activităților menite să fortifice sistemul de protecție a drepturilor copilului și familiei. Date privind activitățile cultural-artistice desfășurate sunt prezentate în Tabelul 2.

Tabelul 2

Raionul	Activități
Soroca	<p>14-20 mai Festivalul dedicat Zilei Familiei – conferința cu genericul „Chemarea de a fi părinte”, la care au participat familiile APP și concurs de creație „Familia mea” și „Copiii au drepturi pentru” pentru copiii din serviciul APP și CCTF.</p> <p>1 iunie - Ziua Copilului – excursie pentru 40 copii din plasament APP și CCTF împreună cu copiii biologici din aceste familii și concert cu participarea copiilor din instituțiile preșcolare.</p> <p>Festivalul Național al Mărului – Parada măștilor cu simbolul mărului și concursul măștilor „Cel mai frumos măr”, la care au participat copiii din rl. Soroca.</p> <p>Sărbătorile de iarnă – iarmaroc de Crăciun, acțiuni de binefacere inițiate de DASPF Soroca și spectacol pentru copii.</p> <p>Săptămâna „Lupta împotriva Traficului de ființe umane” – instruirea asistenților sociali comunitar privind rolul ASC în cazul repatrierii copilului, adultului, familiarizarea asistenților parentali profesioniști cu privire la riscurile TFU și concurs de desene privind tematica traficului de ființe umane și violenței în familie, cu participarea copiilor.</p>
Fălești	<p>Ziua internațională a romilor - masa rotundă cu copii de etnie romă cu tematica „Cunoaște-mă înainte să mă judeci”</p> <p>Acțiune de caritate cu ocazia sărbătorilor de Paști (colete cu produse alimentare pentru 10 familii social-vulnerabile din raion).</p> <p>Ziua familiei - masă rotundă cu părinți și copii din serviciile APP, CCTF și din adopție cu genericul „Familia-școala dragostei”.</p> <p>1 iunie - Ziua Internațională a Copilului – activitate cu genericul „Copilărie-filă din povești” la care au participat toți copiii din raion și din serviciile sociale.</p> <p>1 septembrie - acțiune de caritate „Ajută-mă să merg la școală” (distribuirea hainelor, încălțămintei și rechizitelor școlare pentru copii din 12 familii din raion).</p> <p>3 decembrie - activitate la Casa de creație pentru copii cu dizabilități. Sărbătorile de iarnă-au fost organizate 2 activități: activitate pentru copiii din plasament la CAS „Casa speranței” și o activitate la bradul din centrul orașului pentru copiii din oraș.</p>
Ungheni	Ziua Copilului, Ziua Familiei, Toamna de aur, Sărbătorile de iarnă, Mărțișor, Sărbătorile Pascale
Rezina	Sărbătoarea de Crăciun, Activități de caritate „Din inimă pentru familie”, Sărbătorile de Paști, Ziua Familiei - expoziție de carte „Familia – sursa principală de valori”, atelier de lucru „Copacul Familiei”, „Borcănașul valorilor familiale” - discuții legate de importanța familiei, Ziua Copilului .
Cantemir	1 iunie – Ziua Copilului, Ziua Familiei, Sărbători de iarnă.

Telenești	Ziua Familiei, Ziua Internațională a Copilului , 16 zile de activism împotriva violenței în bază de gen
Cimișlia	1 iunie – Ziua Copilului, Ziua Europeană Anti-trafic
Ștefan Vodă	Activități cu ocazia Zilei Copilului și Zilei Limbii Române
Dondușeni	1 iunie – Ziua Copilului, Sărbători de iarnă
Briceni	1 iunie – Ziua Internațională a Copilului, Ziua Familiei
Sîngerei	
Glodeni	
Drochia	

2. Planul de activitate a CR/MPDC pentru anul 2019

În scopul eficientizării activității Consiliilor Raionale/Municipale pentru Protecția Drepturilor Copilului și oferii unei vizibilități mai mari privind obiectivele și problemele urmărite, acestea elaborează anual planul de activitate. Planul cuprinde subiectele din diverse domenii care necesită intervenție din partea autorităților publice locale. În planificarea activității consiliilor s-a ținut cont de strategiile și programele naționale de protecție a drepturilor copilului și familiei, precum și de probleme existente, specifice unităților administrativ-teritoriale.

Planurile de activitate aprobate, scanate sunt publicate pe pagina web www.cnpdc.gov.md.

Astfel, pentru anul 2019, sunt prevăzute următoarele subiecte/activități:

- Informarea/sensibilizarea populației în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie, fenomenului abuzului, neglijării și exploatarei copiilor;
- Măsuri orientate spre asigurarea accesului la educație și reducere a abandonului/absenteismului școlar;
- Măsuri de prevenire și reducere a vagabondajului și cerșitului în rândul copiilor;
- Măsuri orientate spre micșorarea și prevenirea cazurilor delincvenței juvenile;
- Implementarea mecanismului intersectorial în domeniul medico-social prin colaborarea intersectorială în vederea prevenirii și reducerii ratei mortalității infantile;
- Asigurarea dreptului la educație a copiilor cu dizabilități;
- Școlarizarea copiilor cu CES.
- Promovarea modului sănătos de viață;
- Alimentația copiilor;
- Organizarea odihnei de vară a copiilor;

3. Actualizarea informației privind componența CR/MPDC

Pe parcursul perioadei de raportare în 13 din cele 32 CR/MPDC (41%) au avut loc modificări în componența organelor consultative, numărul membrilor acestora variind de la 7 la 14 persoane. Consiliile raionale sunt compuse din președinte, vicepreședinte, secretar și membrii consiliilor, fiind specialiști din domeniul educației, sănătății, asistenței sociale, securității și reprezentanți ai societății civile. Un aspect pozitiv în activitatea CR/MPDC este includerea copiilor în componența acestora, fapt ce permite identificarea rapidă a necesităților și problemelor cu care se confruntă minorii.

Cu toate acestea pe parcursul ultimelor 3 ani doar în 13 din cele 32 consilii, care au prezentat informații, se regăsesc câte unul sau maxim 4 copii-membri. Cei mai mulți copii-membri a consiliilor sunt în raioanele Drochia (4 elevi), Anenii Noi și Ocnița (câte 3 elevi), conform Tabelului 3.

Tabelul 3

Nr. o/d	Raionul	Nr. total de membri CR/MPDC	Nr. copiilor-membri CR/MPDC
1	Anenii Noi	10	3
2	Basarabeasca	13	2
3	Briceni	13	0
4	Bălți	13	0
5	Cahul	13	1
6	Călărași	12	0
7	Cantemir	11	0
8	Căușeni	12	1
9	Cimișlia	9	0

10	Criuleni	13	0
11	Dondușeni	11	1
12	Drochia	13	4
13	Dubăsari	10	0
14	Edineț	11	0
15	Fălești	13	2
16	Florești	13	0
17	Glodeni	9	0
18	Hîncești	12	0
19	Ialoveni	11	2
20	Nisporeni	11	1
21	Ocnîța	14	3
22	Orhei	13	0
23	Rezina	12	0
24	Rîșcani	8	0
25	Sîngerei	9	0
26	Șoldănești	10	0
27	Soroca	14	2
28	Ștefan Vodă	7	0
29	Strășeni	10	0
30	Taraclia	8	0
31	Telenești	13	1
32	Ungheni	13	1

4. Informația actualizată privind serviciile disponibile pentru copii și tineri din unitățile administrativ teritoriale

În Republica Moldova dreptul la protecție socială este garantat prin Constituție, care în art.47 prevede expres că *statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea și bunăstarea, lui și familiei lui, cuprinzând hrana, îmbrăcăminte, locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale necesare*. Acest drept este înscris și în cuprinsul unor acte de importanță universală, și anume în Declarația Universală a Drepturilor Omului art.25, în Pactul Internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale art.11.

Serviciile specializate disponibile pentru copii și tineri din unitățile administrativ-teritoriale trebuie organizate în forme/structuri diverse, în funcție de nevoile identificate, de numărul potențialilor beneficiari, de complexitatea situațiilor de dificultate și de gradul de risc social prezent în comunitate. Solicitarea de a realiza inventarierea serviciilor și are drept scop actualiza informațiile relevante care ulterior pot fi folosite de specialiști pentru a recomanda/direcționa beneficiarilor aceste servicii. Numărul serviciilor sociale pentru fiecare unitate administrativ-teritorială identificate/dezvoltate este prezentat în Tabelul 4.

Tabelul 4

Raionul	Servicii sociale	Servicii medicale	Servicii educaționale	Servicii juridice prietenoase tinerilor
Anenii Noi	10	3	8	2
Basarabeasca	8	3	8	-
Briceni	9	2	4	1
Cahul	10	3	9	4
Călărași	7	5	7	4
Cantemir	9	3	8	1
Căușeni	11	5	9	3
Cimișlia	11	4	7	2
Criuleni	8	2	3	-
Dondușeni	8	-	-	-
Drochia	10	2	7	1
Dubăsari	11	-	4	2
Edineț	10	1	6	1

Fălești	15	5	8	3
Florești	8	5	8	1
Glodeni	6	3	1	-
Hîncești	11	1	9	1
Ialoveni	8	2	5	-
Nisporeni	4	2	2	-
Ocnița	8	3	8	1
Orhei	10	4	6	2
Rezina	8	2	8	1
Rîșcani	9	4	4	-
Șîngerei	8	5	8	2
Șoldănești	7	4	8	1
Soroca	9	3	8	-
Ștefan Vodă	9	4	8	-
Strășeni	9	2	6	-
Taraclia	9	3	9	2
Telenești	13	4	9	3
Ungheni	6	2	2	-
Mun. Chișinău	13	-	-	2
Mun. Bălți	13	2	7	2

Potrivit datelor prezentate aproape în fiecare raion sunt disponibile următoarele servicii:

Servicii sociale

1. Asistența socială comunitară;
2. Tutelă/curatelă;
3. Adopție;
4. Sprijin familial;
5. Asistența personală;
6. Asistența parentală profesionistă;
7. Casa de copii de tip familial;

Servicii medicale

8. Centru de sănătate prietenos tinerilor;

Servicii educaționale

9. Serviciul de asistență psihopedagogică;
10. Centrul de resurse pentru educație incluzivă;
11. Comisia multidisciplinară intrașcolară;
12. Cadru didactic de sprijin;
13. Centru de creație;
14. Școala de arte;
15. Școala sportivă;

Concluzii

Urmare a analizei informațiilor remise de către 34 Consilii Raionale/Municipale pentru Protecția Drepturilor Copilului, rezultatele vor fi puse în discuție în cadrul următoarei ședințe a secretarilor CR/MPDC. Totodată, în scopul îmbunătățirii calității datelor și asigurării realizării în timp util a sarcinii va fi propusă completarea conform procedurii prestabilite a tabelor tipizate dar și prin intermediul aplicației de chestionare. Informația cu privire la activitatea CR/MPDC va fi actualizată în permanență la rubrica <http://cnpdc.gov.md/content/harta-interactiva> a Paginii Consiliului Național pentru Protecția Drepturilor Copilului